

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1240
1808 2017

170 29 08 2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii societăților 31/1990*, inițiată de domnul deputat USR Claudiu Iulius Gavril Năsui împreună cu un grup de parlamentari USR, PSD, ALDE, PNL (**Bp. 170/2017**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea facilitării procedurilor, a condițiilor de înregistrare a sediului social și a eliminării restricției pentru persoanele fizice și juridice de a nu fi asociat unic decât într-o singură societate cu răspundere limitată. Astfel, se propune:

a) abrogarea art. 14, care reglementează limitarea persoanei fizice și juridice de a fi asociat unic în mai mult de o societate cu răspundere limitată cu asociat unic;

b) modificarea art. 17, sub următoarele aspecte:

- eliminarea certificatului emis de organul fiscal, care certifică faptul că pentru imobilul cu destinație de sediu social nu a fost înregistrat un alt document ce atestă cedarea dreptului de folosință asupra aceluiași imobil, cu titlu oneros sau gratuit, ori existența altor contracte prin care s-a cedat dreptul de folosință asupra aceluiași imobil, după caz;

- eliminarea cerințelor privind partajarea imobilului care găzduiește mai multe sedii sociale;

c) completarea art. 17 cu un nou alineat, alin. (6), prin care se propune ca avizul privind schimbarea destinației imobilelor colective cu regim de locuință, prevăzut de *Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, cu modificările și completările ulterioare*, să nu fie

necesar atunci când administratorul, sau, după caz, administratorii, declară pe propria răspundere faptul că la sediul social nu se desfășoară activitate.

II. Observații

1. În ceea ce privește abrogarea **art. 14** din *Legea societăților*, constatăm că se creează o confuzie cu privire la intenția de reglementare. Astfel, nu rezultă clar dacă se urmărește extinderea posibilității creării de societăți unipersonale, astfel încât aceasta să devină o varietate a oricăreia dintre categoriile de societăți reglementate de *Legea nr. 31/1990*, fie, dimpotrivă, intenția autorilor inițiativei legislative este de a se elimina societățile unipersonale.

Oricare ar fi intenția de reglementare, măsura abrogării nu este suficientă, fiind absolut necesară corelarea cu restul dispozițiilor *Legii societăților*. Mai mult, intervenția legislativă singulară, de abrogare a art. 14, nu răspunde cerințelor de predictibilitate a normei, creând confuzie în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legii, în ansamblul său. Soluția de text este, astfel, criticabilă din perspectiva standardelor de calitate a legii, consacrate de prevederile art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*.

Subliniem că, în cazul în care se urmărește eliminarea categoriei societății cu răspundere limitată cu asociat unic, este necesară abrogarea tuturor prevederilor legale care, împreună cu art. 14, instituie regimul special al societății cu răspundere limitată cu acționar unic.

Dimpotrivă, dacă intenția este de a extinde societatea unipersonală asupra celorlalte tipuri de societăți (în măsura în care specificul acestora ar permite o structură cu un singur asociat), este necesară o reglementare detaliată, pe fiecare tip de societate (societate pe acțiuni, societate în nume colectiv, societate cu răspundere limitată) și o analiză a impactului măsurii, atât din perspectiva mediului de afaceri, precum și sub aspectul incidenței asupra altor domenii (fiscalitate, contabilitate, materia prevenirii și combaterii spălării banilor).

De asemenea, este necesară amendarea corespunzătoare a altor instituții din *Legea nr. 31/1990* (ex.: dizolvare, nulitate).

Raportat la această a doua soluție, amintim că *Legea nr. 31/1990* a conceput societatea ca o „uniune de persoane și de valori întemeiate de un contract de societate și bazate pe scopul comun urmărit de asociați”¹, fiind așadar rezultatul unei asocieri în vederea desfășurării de activități cu scop lucrativ [art. 1 alin. (1)].

Mai mult, societatea cu personalitate juridică (supusă *Legii nr. 31/1990*) este privită ca o varietate a societății din *Codul Civil* (decă o asocierie de două sau mai multe persoane), iar „diferența specifică a societăților reglementate de legea specială ar trebui să fie referința la activitățile cu scop lucrativ.”² Acesta

¹ Ioan Schiau, Titus Prescure, *Legea societăților comerciale nr. 31/1990. Analize și comentarii pe articole*, Editura Hamanagiu 2007, p.2.

² Stanciu D. Cârpenaru, Gheorghe Piperea, Sorin David, *Legea societăților, comentariu pe articole*, Ediția a 5-a, Editura C.H.Beck, pag.11.

este și sensul prevederii la art. 4 din *Legea societăților* a numărului de cel puțin doi asociați pentru constituirea unei societăți supuse regimului acestei legi.

De asemenea, societatea unipersonală este reglementată în *Legea nr. 31/1990* cu titlu de excepție de la regula pluralității de asociați, fiind prevăzute condiții și cerințe speciale pentru acest tip de societate (art. 13 - preluarea de către asociatul unic a drepturilor și obligațiilor societare ale adunării generale a asociaților, obligația expertizării aportului, art. 14 - limitarea capacității speciale de folosință, pentru protecția terților, art. 15 - regimul contractelor încheiate între asociatul unic și societate, art. 17 - alin. (1) - obligația declarării calității de asociat unic, la înmatricularea unei societăți).

Pe de altă parte, analizând inițiativa legislativă din perspectiva incidenței dreptului Uniunii Europene, observăm că dacă în prima interpretare a opțiunii de legiferare nu s-ar ridica probleme - întrucât nu există o obligație a statelor membre de a reglementa statutul juridic al societății unipersonale -, în cea de-a doua situație (de extindere a societăților unipersonale, în special către societățile pe acțiuni), este necesar să fie întrunit un dublu standard pe care îl impune legislația europeană, atât în privința regimului societății unipersonale (*Directiva 2009/102/CE*)³, cât și în ceea ce privește societățile pe acțiuni (*Directiva 2012/30/UE*).

Astfel, chiar dacă directivele Uniunii Europene în materia societăților nu exclud expres posibilitatea înființării unor societăți pe acțiuni cu acționar unic (lăsând statelor membre opțiunea unei astfel de reglementări), totuși directivele în domeniu prevăd și garanții pentru asigurarea transparenței mediului de afaceri și pentru protecția terților contractanți.

De asemenea, sunt instituite reguli precise și detaliate de constituire și funcționare a societăților pe acțiuni (*Directiva 2012/30/UE*)⁴, ceea ce pune în discuție incidența lor asupra unei eventuale reglementări naționale a regimului societății unipersonale pe acțiuni.

În condițiile în care dreptul Uniunii Europene oferă marjă de apreciere statelor membre cu privire la soluția reglementării tipurilor de societăți de

³ DIRECTIVA 2009/102/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 16 septembrie 2009 în materie de drept al societăților comerciale privind societățile comerciale cu răspundere limitată cu asociat unic (versiune codificată), L 258/20 Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 1.10.2009; "Articolul 2 (1)- O societate poate avea un asociat unic la data constituirii și, de asemenea, atunci când toate părțile sale sociale sunt dobândite de o singură persoană (societate cu asociat unic). (2) Până la coordonarea dispozițiilor interne în materie de drept al grupurilor, statele membre pot să prevadă anumite dispoziții speciale sau sancțiuni pentru cazurile în care: (a) o persoană fizică este asociatul unic al mai multor societăți; sau (b) o societate cu asociat unic sau o altă persoană juridică este asociatul unic al unei societăți."

⁴ DIRECTIVA 2012/30/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 octombrie 2012 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE); "Articolul 5 (1) - Dacă legislația unui stat membru impune ca o societate comercială să fie formată din mai mult de un acționar, deținerea tuturor acțiunilor de către o singură persoană sau scăderea numărului de acționari sub numărul minim legal, după constituirea societății, nu atrag dizolvarea automată a societății. (2) Dacă în cazurile menționate în alineatul (1), legislația unui stat membru permite dizolvarea societății comerciale prin hotărâre judecătorească, judecătorul competent trebuie să aibă posibilitatea de a acorda societății timpul necesar pentru a-și regulariza situația."

societăți care pot fi constituite de un asociat unic, apreciem că este necesară o analiză/evaluare exhaustivă a rațiunilor care au fost avute în vedere de statele membre care au optat pentru folosirea acestei instituții juridice în cazul mai multor tipuri de societăți.

De exemplu, în dreptul francez există atât întreprinderi unipersonale (cvasi-echivalentul societății cu răspundere limitată cu asociat unic), cât și societăți pe acțiuni simplificate cu asociat unic, dar considerentele creării acestora nu sunt limitate la simplificarea operațiunilor de înregistrare, ci la aspecte de natură fiscală, contabilă, considerente legate de structura de funcționare.

2. Referitor la modificarea **art. 17**, menționăm că dispozițiile acestui articol au fost amendate prin *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare*, și s-a urmărit reglementarea obligativității ca, la momentul înmatriculării societăților comerciale, respectiv la momentul schimbării sediului social și/sau secundar, să fie depus la oficiul *Registrului Comerțului* un certificat, emis de organul fiscal din cadrul *Agenției Naționale de Administrare Fiscală* în circumscripția căruia se situează imobilul, din care să rezulte dacă pentru imobilul respectiv există înregistrate și alte documente prin care se atestă cedarea dreptului de folosință, cu titlu oneros sau gratuit.

Prin această măsură s-a urmărit instituirea unui control mai strict asupra modului de stabilire a sediului social/secundar, în vederea diminuării cazurilor în care societățile nu pot fi identificate la sediul indicat.

Prin inițiativa legislativă, se urmărește eliminarea obligativității depunerii, la înmatricularea societății și la schimbul sediului social, a certificatului emis de organul fiscal, iar prin eliminarea condiției restrictive instituite prin *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 54/2010*, conform căreia: „*Numărul societăților ce funcționează într-un imobil nu poate depăși numărul de încăperi sau spații distincte obținute prin partajare*”, se pot crea premisele apariției unor situații în care într-un imobil să funcționeze un număr de societăți mai mare decât cel al încăperilor/spațiilor distincte existente, aceste situații putând fi exploatate de persoanele care au intenția de a înființa societăți fantomă și de a le utiliza pentru a se sustrage de la îndeplinirea obligațiilor fiscale ce le revin potrivit legii.

Apreciem, cu caracter general, că importanța obținerii celerității în înregistrarea/înscrierea operațiunilor societăților nu trebuie să transforme operațiunile de înmatriculare/înregistrare în domeniul societar în activități strict formale, lăsând fără relevanță controlul prealabil înmatriculării. Această verificare prealabilă a fost concepută de legiuitor pentru a conferi garanții pentru terții care ar intra în raporturi de afaceri că sunt îndeplinite condițiile de înmatriculare și autorizare a funcționării. Implicit, acest control asigură nu numai opozabilitatea față de terți, dar și credibilitatea bazei de date a registrului comerțului, care este accesibilă oricărei persoane interesate.

3. Cu privire la completarea **art. 17**, cu un nou alineat, **alin. (6)**, prin care se modifică indirect *Legea nr. 230/2007*, semnalăm, pe de o parte, că pentru respectarea cerințelor de tehnică legislativă, era necesar ca intervenția legislativă să fie operată asupra actului normativ care reglementează materia, urmând ca în art. 17 din *Legea societăților* să se facă doar trimiterea la textul legal modificat, eventual ca normă derogatorie de la regula avizului pentru schimbarea destinației imobilului.

Pe de altă parte, soluția propusă ar putea afecta drepturile conferite de *Legea nr. 230/2007* proprietarilor ce au calitatea de membri ai asociației de proprietari, drepturi care garantează liniștită posesie și folosință a bunurilor, ca atribute ale dreptului de proprietate, garantat de art. 44 din *Constituția României*.

Totodată, considerăm că măsura propusă nu este clară putând genera confuzie în interpretarea și implementarea actului normativ.

Astfel, măsura preconizată poate fi interpretată ca făcând referire la schimbarea destinației imobilului în întregul său (clădire - bloc de locuințe), și nu a proprietăților individuale din care acesta este format, împreună cu proprietățile comune. Semnalăm faptul că art. 42 din *Legea nr. 230/2007* face referire la „*schimbarea destinației locuințelor, precum și a spațiilor cu altă destinație decât aceea de locuință*”.

4. Referitor la soluția prevăzută la **art. 2** din inițiativa legislativă, care instituie temeii pentru revizuirea unui act normativ secundar, de aplicare a modificărilor propuse, semnalăm că *Legea nr. 31/1990* nu are norme metodologice de aplicare, care să fie necesar a fi revizuite urmare acestei intervenții legislative primare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Mihai TUDOSE

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului